

ZAKON

O ZAŠTITI OD BUKE U ŽIVOTNOJ SREDINI

("Sl. glasnik RS", br. 96/2021)

I OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuju se: subjekti zaštite životne sredine od buke; mere i uslovi zaštite od buke u životnoj sredini; merenje buke u životnoj sredini; pristup informacijama o buci; nadzor i druga pitanja od značaja za zaštitu životne sredine i zdravlje ljudi.

Odredbe ovog zakona odnose se na buku u životnoj sredini kojoj su izloženi ljudi posebno u izgrađenim područjima, javnim parkovima ili drugim tihim zonama u aglomeracijama, u tihim zonama izvan naselja, u blizini škola, bolnica i drugih objekata, zona osetljivih na buku, a koja potiče od rada izvora buke u smislu ovog zakona.

Izuzeci od primene

Član 2

Odredbe ovog zakona ne primenjuju se na buku:

- koja nastaje na radnom mestu i u radnoj okolini;
- koja nastaje u prevoznom sredstvu;
- koja potiče od vojnih aktivnosti i aktivnosti na zaštiti od elementarnih nepogoda, prirodnih i drugih udesa;
- od aktivnosti u domaćinstvu ili buku iz susednog domaćinstva iz stana ili drugog prostora koji se koristi za te namene;
- kojoj su izloženi oni koji je stvaraju;
- od domaćih i divljih životinja.

Odredbe ovog zakona se ne primenjuju na buku koja potiče od zvučnog oglašavanja zvonima ili elektroakustičkim uređajima iz verskih objekata.

Odredbe ovog zakona se ne primenjuju na buku od vazduhoplova u meri u kojoj je zaštita od buke od vazduhoplova uređena drugim posebnim zakonom i propisima u oblasti vazdušnog saobraćaja.

Zaštita od buke u životnoj sredini

Član 3

Zaštita od buke u životnoj sredini obezbeđuje se utvrđivanjem uslova i preduzimanjem mera zaštite od buke koji su deo integralnog sistema zaštite životne sredine i odnosi se na:

- prostorno, urbanističko i akustičko planiranje;
- zvučnu zaštitu;
- stratešku procenu uticaja planova i programa, odnosno procenu uticaja projekata na životnu sredinu, kao i na izdavanje dozvole za izgradnju i rad postrojenja, odnosno obavljanje aktivnosti;
- propisivanje graničnih vrednosti indikatora buke u životnoj sredini;
- akustičko zoniranje;
- izradu strateških karata buke;
- izradu akcionih planova zaštite od buke u životnoj sredini;
- merenje i ocenu nivoa buke u životnoj sredini;
- procenu štetnih efekata buke na zdravlje ljudi;
- informisanje javnosti o buci u životnoj sredini i njenim štetnim efektima.

Značenje izraza

Član 4

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1) buka u životnoj sredini jeste svaki neželjen ili štetan zvuk emitovan na otvorenom ili u zatvorenom prostoru (u daljem tekstu: buka), koji je proizvod aktivnosti ljudi, uključujući buku koju emituju prevozna sredstva, drumski, železnički i vazdušni saobraćaj, kao i buku koja nastaje od industrijskih i proizvodnih aktivnosti uključujući i buku na lokacijama na kojima se obavljaju industrijske aktivnosti u skladu sa propisima kojima se uređuje integrisano sprečavanje i kontrola zagađivanja;
- 2) izvor buke jeste svaki emiter neželjenog ili štetnog zvuka koji nastaje kao posledica aktivnosti ljudi: svaki uređaj, sredstvo za rad, saobraćajno sredstvo, instalacija postrojenja, tehnološki postupak, elektroakustički i akustički uređaj, kao i uređaj koji se koristi za izvođenje industrijske, zanatske, proizvodne, uslužne i slične delatnosti, koji proizvodi stalnu ili povremenu buku, pokretni i nepokretni objekti koji pod određenim okolnostima generišu zvuk, a takođe i otvoreni i zatvoreni prostori za sport, igru, ples, predstave, koncerte, slušanje muzike i sl. kao i ugostiteljski objekti, garaže, parking prostori i dr.;
- 3) štetni efekti jesu negativni uticaji buke na zdravlje ljudi;
- 4) uznemiravanje jeste stepen ometanja ljudi bukom, koji se utvrđuje na osnovu istraživanja na terenu;
- 5) indikator buke jeste fizička veličina kojom se opisuje buka u životnoj sredini, a koja je u uzajamnoj vezi sa štetnim efektom buke;
- 6) L_{den} (indikator buke za dan-veče-noć) jeste indikator buke za ukupno uznemiravanje bukom, u skladu sa posebnim propisom kojim se uređuje indikator buke;
- 7) L_{day} (indikator buke za dan) jeste indikator buke za uznemiravanje bukom u toku dana, u skladu sa posebnim propisom kojim se uređuje indikator buke;
- 8) $L_{evening}$ (indikator buke za veče) jeste indikator buke za uznemiravanje bukom u toku večeri, u skladu sa posebnim propisom kojim se uređuje indikator buke;
- 9) L_{night} (indikator buke za noć) jeste indikator buke za ometanje sna u toku noći, u skladu sa posebnim propisom kojim se uređuje indikator buke;
- 10) procena jeste svaki metod koji se koristi za izračunavanje, predviđanje, procenjivanje ili merenje vrednosti indikatora buke ili odgovarajućih štetnih efekata buke;
- 11) akustičko zoniranje jeste određivanje granične vrednosti indikatora buke za različita područja prema njihovoj nameni, koja je određena prostornim i urbanističkim planovima;
- 12) aglomeracija jeste deo teritorije sa preko 100.000 stanovnika i sa takvom gustinom stanovništva da se može smatrati urbanizovanim područjem;
- 13) glavni put jeste javni put odnosno državni ili međunarodni sa prosečnim godišnjim protokom saobraćaja većim od tri miliona vozila;
- 14) glavna železnička pruga jeste železnička pruga, sa prosečnim godišnjim protokom saobraćaja većim od 30.000 vozova;
- 15) glavni aerodrom jeste civilni aerodrom sa više od 50.000 operacija (poletanja ili sletanja) godišnje, izuzimajući one za potrebe obuke na lakim vazduhoplovima;
- 16) izrada karata buke jeste predstavljanje podataka o postojećem ili predviđenom stanju buke izraženom kroz indikatore buke kojima se ukazuje na prekoračenja propisanih graničnih vrednosti, broj ljudi izloženih buci na nekom području ili broj domaćinstava izloženih određenim vrednostima indikatora buke na određenom području;
- 17) strateška karta buke jeste karta koja je izrađena za opštu procenu izloženosti buci određenog područja od različitih izvora buke ili za ukupna predviđanja izloženosti buci na tom području;
- 18) granična vrednost jeste vrednost L_{den} ili L_{night} i gde je potrebno L_{day} i $L_{evening}$ u skladu sa posebnim propisom kojim se uređuju indikatori buke i granične vrednosti indikatora buke, čije prekoračenje predstavlja razlog da nadležni organi razmotre i primene mere za smanjenje buke. Granične vrednosti mogu biti različite za različite tipove buke (buka drumskog, železničkog i vazdušnog saobraćaja, industrijska buka i dr.), za različita okruženja i različitu osetljivost stanovništva na buku. Ove vrednosti mogu biti različite za već postojeće situacije i za nove situacije tamo gde je došlo do promene situacije u pogledu izvora buke i korišćenja prostora);
- 19) akcioni plan zaštite od buke u životnoj sredini jeste plan izrađen sa ciljem upravljanja bukom i efektima buke uključujući mere za smanjenje buke kada je to potrebno (u daljem tekstu: akcioni plan);
- 20) akustičko planiranje jeste planiranje u cilju kontrolisanja buduće buke merama kao što su prostorno planiranje, projektovanje sistema saobraćaja, planiranje saobraćaja, smanjivanje buke zvučno-izolacionim merama i kontrola izvora buke;
- 21) zvučna zaštita jeste skup mera i uslova zaštite od buke kojim se obezbeđuje smanjenje buke na izvoru, sprečavanje širenja buke u prostoru i zvučna izolacija na stambenim zgradama i drugim objektima;
- 22) akustička zona jeste područje na čijoj je celoj površini propisana jedinstvena granična vrednost indikatora buke;
- 23) tiha zona u aglomeraciji jeste oblast, čije granice određuje nadležni organ, a koja nije izložena vrednostima indikatora buke L_{den} ili drugim odgovarajućim indikatorima buke većim od određene vrednosti utvrđene od strane nadležnog organa, iz bilo kog izvora buke;
- 24) tiha zona u nenaseljenom području jeste oblast, koju odredi nadležni organ, u kojoj ne postoji uznemiravanje bukom koju proizvodi saobraćaj, industrijske ili rekreativne aktivnost.

II SUBJEKTI ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE OD BUKE

Subjekti zaštite

Član 5

Subjekti zaštite životne sredine od buke na teritoriji Republike Srbije, u okviru svojih ovlašćenja, jesu:

- 1) Republika Srbija;
- 2) Autonomna pokrajina;

3) opština, grad, odnosno grad Beograd (u daljem tekstu: jedinica lokalne samouprave);

4) pravna lica i preduzetnici, koji u obavljanju privredne delatnosti emituju buku, kao i vlasnici, upravljači (glavnih puteva, glavnih železničkih pruga i glavnih aerodroma) i koncesionari (glavnih puteva, glavnih železničkih pruga i glavnih aerodroma) izvora buke (u daljem tekstu: pravna lica);

5) naučne i stručne organizacije i druge javne službe, udruženja, građani i druga pravna lica.

Republika Srbija

Član 6

Republika Srbija preko nadležnih organa i organizacija obezbeđuje zaštitu od buke u životnoj sredini na svojoj teritoriji.

Ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: Ministarstvo):

- 1) utvrđuje mere i uslove zvučne zaštite u planovima, programima i projektima, uključujući i one na koje daje saglasnost u postupku strateške procene uticaja, procene uticaja projekata na životnu sredinu, odnosno u postupku izdavanja integrisane dozvole za rad postrojenja i aktivnosti;
- 2) daje saglasnost na akcione planove;
- 3) koordinira i vrši poslove zaštite od buke u životnoj sredini od značaja za Republiku Srbiju;
- 4) propisuje i utvrđuje ispunjenost uslova za ovlašćivanje pravnih lica za merenje buke u životnoj sredini, u skladu sa ovim zakonom;
- 5) vrši nadzor i kontrolu primene mera zaštite od buke u životnoj sredini za sve objekte za koje dozvolu za izgradnju izdaje nadležni republički organ.

Agencija za zaštitu životne sredine

Član 7

Agencija za zaštitu životne sredine (u daljem tekstu: Agencija) vodi i ažurira bazu podataka iz monitoringa buke, prikuplja i ažurira podatke iz strateških karata buke i akcionih planova u informacionom sistemu zaštite životne sredine i obezbeđuje njihovu dostupnost javnosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita životne sredine.

Agencija dostavlja podatke iz strateških karata i akcionih planova Evropskoj Komisiji.

Autonomna pokrajina

Član 8

Autonomna pokrajina:

- 1) utvrđuje mere i uslove zvučne zaštite u planovima, programima i projektima, uključujući i one na koje daje saglasnost u postupku strateške procene uticaja, procene uticaja projekata na životnu sredinu, odnosno u postupku izdavanja integrisane dozvole za rad postrojenja i aktivnosti;
- 2) obezbeđuje sprovođenje i finansiranje monitoringa buke u životnoj sredini na svojoj teritoriji;
- 3) vrši nadzor i kontrolu primene mera zaštite od buke u životnoj sredini, za sve objekte za koje dozvolu za izgradnju izdaje nadležni organ autonomne pokrajine.

Autonomna pokrajina svojim aktom određuje organe nadležne za obavljanje poslova iz stava 1. ovog člana.

Poslovi iz stava 1. tač. 2) i 3) ovog člana obavljaju se kao povereni poslovi.

Jedinica lokalne samouprave

Član 9

Jedinica lokalne samouprave:

- 1) utvrđuje mere i uslove zvučne zaštite u planovima, programima i projektima, uključujući i one na koje daje saglasnost u postupku strateške procene uticaja, procene uticaja projekata na životnu sredinu, odnosno u postupku izdavanja integrisane dozvole za rad postrojenja i aktivnosti;
- 2) vrši akustičko zoniranje, određuje tihe zone, kao i mere zabrane i ograničenja na svojoj teritoriji i to odlukom nadležnog organa, u skladu sa ovim zakonom;
- 3) uređuje mere i uslove zvučne zaštite i korišćenja izvora buke u stambenim i stambeno poslovnim objektima kao i u poslovnim objektima, u zonama za stanovanje u kojima se obavlja delatnost koja bukom ometa i uznemirava stanovništvo na svojoj teritoriji, odlukom nadležnog organa u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima;
- 4) obezbeđuje finansiranje i sprovodi monitoring buke u životnoj sredini na svojoj teritoriji;
- 5) vrši nadzor i kontrolu primene mera zaštite od buke u životnoj sredini, za sve objekte za koje dozvolu za izgradnju izdaje nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Jedinica lokalne samouprave koja predstavlja aglomeraciju izrađuje i revidira strateške karte buke i dostavlja ih Agenciji.

Jedinica lokalne samouprave koja predstavlja aglomeraciju izrađuje, revidira i sprovodi akcioni plan i dostavlja ga Ministarstvu i Agenciji.

Jedinica lokalne samouprave svojim aktom određuje organe i službe nadležne za obavljanje poslova iz stava 1. ovog člana.

Poslovi iz stava 1. tač. 1), 2), 4) i 5) i st. 2. i 3. ovog člana obavljaju se kao povereni poslovi.

Obaveze subjekata zaštite

Član 10

Subjekti zaštite životne sredine od buke iz člana 5. ovog zakona odgovorni su za svaku aktivnost kojom se prouzrokuje izloženost buci iznad graničnih vrednosti ili za nepreduzimanje propisanih mera zaštite od buke u životnoj sredini, u skladu sa zakonom.

Pravna lica koja obavljanjem svojih delatnosti utiču ili mogu uticati na izloženost buci iznad graničnih vrednosti dužna su da obezbede: učešće u troškovima zaštite od buke u životnoj sredini u okviru investicionih, tekućih i proizvodnih troškova; praćenje uticaja svoje delatnosti na buku; sprovođenje odgovarajućih mera zaštite od buke, odnosno zvučne zaštite u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje zaštita životne sredine.

Pravna lica iz člana 5. tačka 4) ovog zakona koja upravljaju glavnim putevima, glavnim železničkim prugama i glavnim aerodromima, izrađuju i revidiraju strateške karte buke i akcione planove za glavne puteve, glavne železničke pruge i glavne aerodrome i obezbeđuju monitoring, u skladu sa ovim zakonom.

Saradnja u zaštiti životne sredine od buke

Član 11

Subjekti zaštite životne sredine od buke dužni su da međusobno sarađuju u donošenju odluka i sprovođenju mera, u skladu sa ovim zakonom i posebnim zakonima kojima se uređuje zaštita životne sredine.

Republika Srbija ostvaruje saradnju u oblasti zaštite životne sredine od buke sa drugim državama i međunarodnim organizacijama, a posebno sa susednim državama za područja uz državnu granicu.

III MERE I USLOVI ZAŠTITE OD BUKE U ŽIVOTNOJ SREDINI I ZVUČNA ZAŠTITA

1. Mere

Preventivne mere

Prostorno, urbanističko i akustičko planiranje

Član 12

U prostornim i urbanističkim planovima obezbeđuju se mere i uslovi zaštite od buke, a naročito:

- 1) međusobni prostorni raspored infrastrukture, industrijskih, stambenih, rekreacionih i drugih zona i objekata;
- 2) projektovanje sistema saobraćaja, planiranje saobraćaja, smanjivanje buke mere zvučne zaštite i kontrolu izvora buke;
- 3) akustičko zoniranje.

Planovi i programi na koje se primenjuju propisi kojima se uređuje postupak strateške procene uticaja na životnu sredinu sadrže procenu nivoa buke i mere zaštite od buke u životnoj sredini.

Član 13

U postupku procene uticaja projekata na životnu sredinu, u studiji o proceni uticaja na životnu sredinu utvrđuju se uslovi i mere kojima se štetni efekti buke mogu sprečiti, smanjiti ili otkloniti u skladu sa zakonom kojim se uređuje procena uticaja na životnu sredinu.

Uslovi za rad postrojenja i aktivnosti za koje se izdaje integrisana dozvola sadrže mere zaštite od buke u skladu sa zakonom kojim se uređuje integrisano sprečavanje i kontrola zagađivanja životne sredine.

Zvučna zaštita kao preventivna mera

Član 14

Prostorno i urbanističko planiranje i realizacija projekata iz člana 12. stav 2. ovog zakona obuhvataju i mere zvučne zaštite koje se obezbeđuju kroz planiranje namenske upotrebe prostora, planiranje saobraćaja, smanjenje buke merama zvučne zaštite i kontrolu izvora buke.

Pri projektovanju građenja i rekonstrukcije objekata saobraćajne infrastrukture, industrijskih objekata, stambenih, stambeno-poslovnih i poslovnih objekata nosilac projekta dužan je da predvidi i sprovede mere zvučne zaštite u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.

U postupku tehničkog pregleda i izdavanja upotrebne dozvole za objekte, projekte za koje nije potrebna izrada procene uticaja na životnu sredinu i za projekte za koje je izrađena studija o proceni uticaja na životnu sredinu, utvrđuje se ispunjenost mera zvučne zaštite u skladu sa tehničkim propisima i standardima.

2. Uslovi zaštite od buke

Indikatori buke

Član 15

Indikatori buke koriste se u cilju utvrđivanja nivoa buke u životnoj sredini, za procenu i predviđanje nivoa buke i njenih efekata, izradu strateških karata buke i planiranje mera zaštite od buke.

Vrednost indikatora buke u životnoj sredini utvrđuje se primenom metoda merenja, proračuna ili procene, u skladu sa posebnim propisom kojim se uređuju indikatori buke i ovim zakonom.

Za predviđanje vrednosti indikatora buke primenjuju se metode proračuna.

Granične vrednosti

Član 16

U slučaju prekoračenja graničnih vrednosti buke, subjekti zaštite životne sredine od buke, navedeni u članu 5. tač. 1), 2), 3) i 4) ovog zakona, dužni su da preduzimaju mere za smanjenje buke.

Granične vrednosti iskazuju se indikatorima buke u skladu sa ovim zakonom.

Ministar, nadležan za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: Ministar), propisuje indikatore buke, granične vrednosti, metode za ocenjivanje indikatora buke, uznemiravanja i štetnih efekata buke u životnoj sredini i na zdravlje ljudi, vrste i način prikupljanja podataka potrebnih za njihovo ocenjivanje.

Akustičko zoniranje

Član 17

Akustičko zoniranje vrši se na osnovu namene prostora, odnosno referentnih karata prostornih i urbanističkih planova, a u skladu sa posebnim propisom kojim se uređuje metodologija za određivanje akustičkih zona.

Akustičko zoniranje vrši nosilac izrade prostornih i urbanističkih planova unošenjem podataka o akustičkim zonama u postojeće referentne karte i grafičke prikaze prostornih i urbanističkih planova, odnosno određivanjem akustičkih zona, u skladu sa zakonom kojim se uređuju planiranje i izgradnja.

U akustičkim zonama i tihim zonama u aglomeracijama i izvan naselja, ograničava se ili zabranjuje upotreba izvora buke, odnosno obavljanje aktivnosti koje prouzrokuju buku iznad propisanih graničnih vrednosti.

Odluku o ograničenju upotrebe izvora buke iz stava 3. ovog člana donosi jedinica lokalne samouprave, na osnovu određenih akustičkih zona.

Do donošenja akta iz stava 4. ovog člana, kao granične vrednosti se primenjuju najveće propisane granične vrednosti iz podzakonskog propisa iz člana 16. stav 3. ovog zakona.

Ministar propisuje metodologiju za određivanje akustičkih zona.

3. Pojedinačni izvori buke

Utvrđivanje ispunjenosti uslova i mera zaštite

Član 18

Pravno lice koje je vlasnik, odnosno korisnik izvora buke dužno je da pre stavljanja izvora buke u upotrebu obezbedi prvo merenje buke na lokaciji, pribavi izveštaj o merenju buke ovlašćene stručne organizacije, snosi troškove tih merenja i po potrebi sprovede mere zvučne zaštite u skladu sa ovim zakonom.

Pravno lice koje je vlasnik, odnosno korisnik izvora buke dužno je da nakon rekonstrukcije objekta ili zamene tehničkih kapaciteta kojima se menjaju uslovi emisije buke u životnu sredinu obezbedi merenje buke u zoni uticaja, izradu izveštaja o merenju buke i snosi troškove tih merenja, u skladu sa ovim zakonom.

Ministar propisuje metode merenja buke, sadržinu i obim izveštaja o merenju buke.

Zaštita od buke iz ugostiteljskih objekata

Član 19

Ugostiteljski objekat u kojem se emituje muzika ili izvodi zabavni program, dužan je da obezbedi propisane uslove i mere zvučne zaštite propisane ovim zakonom i propisima kojima se uređuje oblast ugostiteljstva.

Kontrolu i merenje nivoa buke iz ugostiteljskih objekata može da vrši komunalni milicionar uređajem za merenje buke, pod uslovima koji su propisani ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona.

Jedinica lokalne samouprave posebnim aktom bliže utvrđuje način kontrole nivoa buke iz stava 1. ovog člana.

Održavanje javnih okupljanja i aktivnosti

Član 20

Za održavanje javnih okupljanja, zabavnih i sportskih priredbi i drugih aktivnosti na otvorenom i zatvorenom prostoru (u daljem tekstu: aktivnosti) koje mogu dovesti do prekoračenja graničnih vrednosti indikatora buke, jedinica lokalne samouprave, odlukom određuje ulice, delove ulica i naselja i druge lokacije namenjene za te svrhe, kao i mere zvučne zaštite u vreme održavanja.

Mere zvučne zaštite određuje jedinica lokalne samouprave na zahtev organizatora javnog okupljanja ili aktivnosti.

Organizator aktivnosti iz stava 1. ovog člana dužan je da zahtev iz stava 2. ovog člana podnese u roku koji ne može biti kraći od 20 dana od početka održavanja navedenih aktivnosti.

Održavanje aktivnosti, u skladu sa propisima o javnim okupljanjima, iz stava 1. ovog člana nadležni organ ne može odobriti bez akta jedinice lokalne samouprave o utvrđenim merama zvučne zaštite.

4. Strateške karte buke i akcioni planovi

Strateške karte buke

Član 21

Strateške karte buke obavezno se izrađuju za sve aglomeracije, glavne puteve, glavne železničke pruge i za glavne aerodrome, u skladu sa ovim zakonom.

Strateške karte buke za aglomeracije izrađuje jedinica lokalne samouprave u saradnji sa drugim subjektima zaštite životne sredine iz člana 5. ovog zakona.

Nadležni organ jedinica lokalne samouprave usvaja strateške karte buke za aglomeraciju.

Strateške karta buke za glavne železničke pruge, glavne puteve i glavne aerodrome na teritoriji Republike Srbije izrađuju pravna lica koja su upravljači, vlasnici ili koncesionari glavnih železničkih pruga, glavnih puteva i glavnih aerodroma u saradnji sa drugim subjektima zaštite životne sredine iz člana 5. ovog zakona.

Nadležni organ subjekata iz stava 4. ovog člana usvaja strateške karte buke i dostavlja nadležnom organu jedinice lokalne samouprave koja predstavlja aglomeraciju podatke potrebne za izradu strateških karata buke za aglomeraciju.

Subjekti iz st. 3. i 4. ovog člana dostavljaju strateške karte buke Agenciji.

Strateške karte buke se pregledaju i ako je potrebno revidiraju svakih pet godina od dana njihove izrade, u skladu sa ovim zakonom.

Strateške karte buke koriste se kao osnova za izradu akcionih planova i kao sredstvo za obaveštavanje javnosti o nivou buke u životnoj sredini i njenim štetnim efektima.

Subjekti iz člana 5. ovog zakona obavezni su da za potrebe izrade strateških karata buke obezbede potrebne podatke.

Organ nadležan za poslove vođenja javne evidencije o nepokretnostima dostavlja potrebne podatke za izradu strateških karata buke subjektima ovlašćenim za njihovu izradu, bez naknade.

Akcioni plan zaštite od buke u životnoj sredini

Član 22

Akcioni planovi zaštite od buke u životnoj sredini (u daljem tekstu: akcioni planovi) se izrađuju za sva područja za koja se izrađuju strateške karte buke.

Akcione planove za aglomeracije izrađuje jedinica lokalne samouprave, u saradnji sa drugim subjektima zaštite iz člana 5. ovog zakona.

Akcione planove za glavne železničke pruge, glavne puteve i glavne aerodrome, odnosno prostor u njihovoj blizini, izrađuju pravna lica koja su upravljači, vlasnici ili koncesionari glavnih železničkih pruga, glavnih puteva i glavnih aerodroma u saradnji sa drugim subjektima zaštite iz člana 5. ovog zakona.

Subjekti iz st. 2. i 3. ovog člana dostavljaju akcione planove Ministarstvu na saglasnost.

Nadležni organ subjekata iz st. 2. i 3. ovog člana usvaja akcioni plan, nakon pribavljene saglasnosti Ministarstva.

Subjekti iz st. 2. i 3. ovog člana dostavljaju usvojene akcione planove Agenciji.

Akcioni planovi se pregledaju i ako je potrebno revidiraju, u slučaju značajnijih promena koje utiču na stanje buke, a najmanje svakih pet godina od dana njihovog usvajanja, u skladu sa ovim zakonom.

Ministar i ministar nadležan za poslove saobraćaja bliže uređuju sadržinu i metode izrade strateške karte buke i akcionog plana, način njihove izrade i prikazivanja javnosti kao i njihove obrasce.

IV MERENJE BUKE U ŽIVOTNOJ SREDINI

Merenje buke pojedinačnih izvora buke

Član 23

Redovno periodično merenje nivoa buke u životnoj sredini upravljač objektom koji emituje buku, vlasnik, odnosno korisnik izvora buke, vrši jednom u tri godine.

Merenje buke iz pojedinačnih izvora buke vrši se na način propisan podzakonskim aktom iz člana 18. stav 3. ovog zakona.

Monitoring buke

Član 24

Monitoring buke vrši se sistematskim praćenjem indikatora buke, odnosno praćenjem uticaja buke na životnu sredinu.

Republika Srbija, autonomna pokrajina, ili jedinica lokalne samouprave, pravna lica koja upravljaju glavnim putevima, glavnim železničkim prugama i glavnim aerodromima obezbeđuju monitoring buke, kontinuirano praćenje stanja buke u životnoj sredini.

Ovlašćene stručne organizacije za merenje buke

Član 25

Merenje buke u životnoj sredini vrši ovlašćeno pravno lice.

Zahtev za dobijanje ovlašćenja za poslove iz stava 1. ovog člana pravno lice podnosi Ministarstvu.

Uz zahtev iz stava 2. ovog člana prilaže se dokumentacija kojom se potvrđuje ispunjenost uslova.

Ministarstvo obrađuje podatke o ličnosti, prikupljene iz dokumentacije iz stava 3. ovog člana, u obimu i u svrhu koja je neophodna za utvrđivanje ispunjenosti uslova za dobijanje ovlašćenja.

Pravno lice koje vrši poslove merenja buke u životnoj sredini iz stava 1. ovog člana mora da poseduje i akreditaciju, u skladu sa posebnim zakonom.

Ispunjenost uslova za ovlašćivanje stručnih organizacija iz st. 3, 4. i 5. ovog člana utvrđuje Ministar, rešenjem.

Rešenje iz stava 6. ovog člana važi za period od četiri godine i može se obnoviti.

Organ koji je izdao rešenje iz stava 6. ovog člana može ga ukinuti ako se naknadno utvrdi da je ovlašćenje izdato na osnovu netačnih i/ili neistinitih podataka, da ovlašćena stručna organizacija ne ispunjava propisane uslove, ili da ne postupa u skladu sa izdatim ovlašćenjem, ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona.

U postupku ukidanja rešenja o ovlašćivanju, nadležni organ omogućava ovlašćenom licu da se izjasni o činjenicama i okolnostima na kojima se zasniva predlog za ukidanje rešenja o ovlašćivanju i o tome odlučuje u roku od 60 dana od dana dostavljanja predloga.

Rešenje iz stava 6. ovog člana može se izmeniti u roku važenja u slučaju promena kadra, opreme i prostora unutar stručne organizacije.

Rešenje iz stava 6. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Ministar bliže propisuje uslove koje stručna organizacija mora da ispunjava za merenje buke u životnoj sredini, potrebnu dokumentaciju, postupak ovlašćivanja, sadržinu rešenja o ovlašćivanju, kao i sadržinu, obim i rok važenja izveštaja o merenju buke.

Merenje buke iz ugostiteljskih objekata

Član 26

Merenje buke poreklom iz ugostiteljskih objekata pored ovlašćenog pravnog lica koje ispunjava propisane uslove, može da vrši komunalni milicionar jedinice lokalne samouprave, etaloniranim uređajima za merenje buke u skladu sa posebnim propisom kojim se uređuje metodologija merenja buke, a u skladu sa odlukom organa jedinice lokalne samouprave.

Organ jedinice lokalne samouprave u kome je zaposlen komunalni milicionar iz stava 1. ovog člana mora da poseduje i akreditaciju, u skladu sa posebnim zakonom.

Ministar bliže propisuje uslove koje treba da ispunjava komunalni milicionar da bi mogao da vrši poslove merenja buke.

Informacioni sistem

Član 27

Podaci iz monitoringa buke, strateških karata buke i akcionih planova su deo jedinstvenog informacionog sistema životne sredine u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita životne sredine.

Agencija dostavlja Evropskoj komisiji podatke iz strateških karata buke i sadržaj akcionih planova.

Ministar propisuje metodologiju za izradu i vođenje informacionog sistema buke.

V PRISTUP INFORMACIJAMA O BUCI

Informisanje javnosti

Član 28

Subjekti zaštite životne sredine od buke iz člana 5. tač. 1)-3) ovog zakona dužni su da obezbede pristup javnosti informacijama i podacima iz strateških karata buke u životnoj sredini i akcionih planova, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje zaštita životne sredine.

Informacije i podaci iz stava 1. ovog člana moraju biti saopšteni javnosti jasno, razumljivo i pristupačno, uz upotrebu najpogodnijih informacionih tehnologija i dostupni su na sajtu Agencije.

Podaci o buci

Član 29

Podaci o buci u životnoj sredini sastavni su deo izveštaja o stanju zaštite životne sredine u Republici Srbiji.

VI NADZOR

Nadzor nad radom

Član 30

Ministarstvo vrši nadzor nad radom Agencije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave u vršenju poverenih poslova.

Inspekcijski nadzor

Član 31

Inspekcijski nadzor nad primenom odredaba ovog zakona i propisa donetih za njegovo izvršavanje vrši Ministarstvo, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Inspekcijski nadzor vrši inspektor za zaštitu životne sredine (u daljem tekstu: inspektor) u okviru delokruga utvrđenog ovim zakonom.

Autonomna pokrajina vrši inspekcijski nadzor nad izvršavanjem poslova poverenih ovim zakonom preko inspektora.

Jedinice lokalne samouprave vrše inspekcijski nadzor nad izvršavanjem poslova poverenih ovim zakonom preko inspektora.

Ovlašćenja komunalnog milicionara

Član 32

Komunalni milicionar je, pored ovlašćenja propisanih zakonom kojim se uređuju poslovi i ovlašćenja komunalne milicije, u skladu sa ovim zakonom, posebno ovlašćen i da izvrši merenje nivoa buke poreklom iz ugostiteljskih objekata.

U slučaju kada pri izvršenom merenju nivoa buke iz stava 1. ovog člana utvrdi prekoračenje propisanih graničnih vrednosti buke, komunalni milicionar je ovlašćen da:

- 1) izda prekršajni nalog, odnosno podnese zahtev za pokretanje prekršajnog postupka za prekršaje ustanovljene ovim zakonom;
- 2) izda usmeno naređenje kojim nalaže mere za smanjenje buke u životnoj sredini ili zabrani emitovanje buke u životnoj sredini iznad propisanih graničnih vrednosti;
- 3) privremeno oduzme predmete (emitera buke) koji su pribavljeni, upotrebljeni ili nastali kršenjem propisa vezanih za zaštitu od buke u ugostiteljskim objektima;
- 4) podnese inicijativu inspekciji za zaštitu životne sredine za izricanje mere zabrane upotrebe izvora buke ili zabrane obavljanja delatnosti u ugostiteljskom objektu kada se vlasniku, odnosno korisniku objekta privremeno oduzme predmet/emiter buke/koji je pribavljen, upotrebljen ili nastao kršenjem propisa vezanih za zaštitu od buke u ugostiteljskim objektima;
- 5) naredi druge mere u skladu sa zakonom koji uređuje komunalnu miliciju, odnosno inspekcijski nadzor.

Prava i dužnosti inspektora

Član 33

U vršenju inspekcijskog nadzora inspektor ima pravo i dužnost da utvrđuje:

- 1) da li pravna lica vrše propisane obaveze iz člana 10. ovog zakona;
- 2) da li je emitovanje buke u životnoj sredini iznad propisanih graničnih vrednosti;
- 3) da li su nivoi buke u akustičkoj zoni iznad propisane granične vrednosti;
- 4) da li pravna lica vrše obaveze propisane članom 18. ovog zakona;
- 5) da li je organizator javnog okupljanja ili manifestacije podneo zahtev nadležnom organu za donošenje akta o određivanju mera zvučne zaštite, odnosno da li organizator javnog okupljanja i aktivnosti sprovodi mere zvučne zaštite;
- 6) da li pravna lica iz člana 10. stav 3. ovog zakona izrađuju strateške karte buke;
- 7) da li pravna lica iz člana 10. stav 3. ovog zakona donose i sprovode akcione planove zaštite od buke u životnoj sredini;
- 8) da li ovlašćena organizacija iz člana 25. ovog zakona postupa u skladu sa izdatim ovlašćenjem, ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona.

Ovlašćenja inspektora

Član 34

U vršenju inspekcijskog nadzora iz člana 31. ovog zakona, inspektor je ovlašćen da:

- 1) naloži da pravna lica vrše propisane obaveze iz člana 10. ovog zakona;
- 2) naloži otklanjanje nepravilnosti u određenom roku;
- 3) naloži merenja buke u životnoj sredini u skladu sa odredbama ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona;
- 4) zabrani upotrebu izvora buke koji emituje buku iznad propisanih graničnih vrednosti, dok se ne preduzmu mere zaštite od buke;
- 5) naredi izvršenje obaveza u skladu sa članom 18. st. 1. i 2. ovog zakona;
- 6) naloži organizatoru javna okupljanja i aktivnosti sprovođenje mera zaštite od buke u skladu sa odlukom nadležnog organa kojim su utvrđene mere zaštite od buke;
- 7) naloži izradu strateških karata buke i donošenje i sprovođenje akcionih planova zaštite od buke u životnoj sredini pravnim licima iz člana 10. stav 3. ovog zakona;
- 8) naloži da se preduzmu mere zaštite od buke;
- 9) naloži izvršenje drugih propisanih obaveza u određenom roku;
- 10) naredi dostavljanje podataka za informacioni sistem;

- 11) naredi ponovna merenja nivoa buke preko drugog ovlašćenog pravnog lica, kad vlasnik izvora buke preko ovlašćenog pravnog lica vrši merenja, a rezultati izvršenih merenja pružaju osnov za to;
- 12) predloži oduzimanje ovlašćenja za obavljanje poslova merenja buke ukoliko se ti poslovi ne obavljaju u skladu sa izdatim ovlašćenjem, ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona.

VII NADLEŽNOST ZA REŠAVANJE O ŽALBI

Član 35

- O merama iz člana 34. ovog zakona inspektor donosi rešenje.
- Na rešenje inspektora može se izjaviti žalba ministru u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.
- Žalba ne zadržava izvršenje rešenja.
- O žalbi na prvostepeno rešenje nadležnog organa opštine, odnosno grada, odnosno grada Beograda, koje je doneto u vršenju poverenih poslova, rešava Ministar.
- O žalbi na prvostepeno rešenje nadležnog organa autonomne pokrajine rešava Ministar.
- O žalbi na prvostepeno rešenje područne jedinice ministarstva rešava Ministar.
- O žalbi na prvostepeno rešenje ministarstva, rešava Vlada.

VIII KAZNENE ODREDBE

Prekršaji

Član 36

- Novčanom kaznom od 500.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice ako:
- 1) emituje buku iznad propisanih graničnih vrednosti (član 16. stav 1);
- 2) emituje buku u akustičkoj zoni iznad propisanih graničnih vrednosti (član 17. stav 3);
- 3) ne obezbedi merenje buke i izradu izveštaja o merenju buke koju emituje (član 18. st. 1. i 2. i član 23. stav 1);
- 4) održava javno okupljanje i aktivnost bez odluke ili suprotno odredbama odluke jedinice lokalne samouprave (član 20. stav 1).
- Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 25.000 do 50.000 dinara.
- Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 250.000 do 500.000 dinara.

Član 37

- Novčanom kaznom od 200.000 dinara, komunalni milicioner kazniće za prekršaj ugostitelja ako emituje buku iznad propisanih graničnih vrednosti.
- Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 50.000 dinara.
- Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 100.000 dinara.
- Za prekršaje kojima je ovim zakonom predviđena novčana kazna u fiksnom iznosu, izdaje se prekršajni nalog, u skladu sa zakonom koji reguliše izdavanje prekršajnog naloga.
- Novčanom kaznom od 500.000 do 1.000.000 dinara, komunalni milicioner kazniće ugostitelja koje ponovi izvršenje prekršaja iz stava 1. ovog člana u periodu od godinu dana od dana izdavanja prekršajnog naloga.
- Za prekršaj iz stava 5. ovog člana, komunalni milicioner kazniće i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 100.000 do 300.000 dinara.
- Novčanom kaznom od 250.000 do 500.000 dinara komunalni milicioner kazniće preduzetnika koji ponovi izvršenje prekršaja iz stava 1. ovog člana u periodu od godinu dana od dana izdavanja prekršajnog naloga.
- Za prekršaj iz st. 5-7. ovog člana, obavezno se izriče zaštitna mera oduzimanja predmeta (izvora buke) koji su upotrebljeni ili namenjeni za izvršenje prekršaja.

Zaštitne mere uz kaznu za prekršaj

Član 38

- Za prekršaj iz člana 36. ovog zakona pravnom licu može se uz kaznu izreći i zaštitna mera zabrane vršenja određene delatnosti u trajanju do tri godine, a odgovornom licu u pravnom licu da vrši određene poslove u trajanju do jedne godine.
- Za prekršaj iz člana 36. ovog zakona može se uz kaznu izreći i zaštitna mera oduzimanja predmeta koji su upotrebljeni ili namenjeni za izvršenje prekršaja, odnosno koji su nastali izvršenjem prekršaja.

Prekršaj odgovornog lica u organu državne uprave, imaocu javnih ovlašćenja, odnosno ovlašćenom pravnom licu

Član 39

Novčanom kaznom od 25.000 do 50.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu državne uprave, imaocu javnih ovlašćenja, odnosno ovlašćenom pravnom licu ako:

- 1) ne izvrši akustičko zoniranje, odnosno odredi akustičke zone i ne donese odluku o ograničenju nivoa buke (član 17);
- 2) ne odredi mere zvučne zaštite (član 20. stav 2);
- 3) odobri održavanje javnog okupljanja i aktivnosti bez akta jedinice lokalne samouprave o utvrđenim merama zvučne zaštite (član 20. stav 4);
- 4) ne izrađuje strateške karte buke u skladu sa odredbama ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona (član 21. st. 2, 3. i 4);
- 5) ne usvoji akcioni plan u skladu sa odredbama ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona (član 22. st. 2, 3. i 4);
- 6) ne obavlja monitoring buke u skladu sa odredbama ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona (član 24);
- 7) ne obezbedi informisanje javnosti o buci (član 28).

IX PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za izradu strateških karata buke i akcionih planova

Član 40

Strateške karte buke za aglomeracije, za glavne puteve, za glavne železničke pruge i za glavne aerodrome, izradiće se i usvojiti najkasnije do 30. juna 2024. godine i revidirati najkasnije do 30. juna 2027. godine.

Akcioni planovi zaštite od buke u životnoj sredini iz člana 22. ovog zakona doneće se najkasnije godinu dana od usvajanja strateških karata buke.

Rok za akustičko zoniranje

Član 41

Određivanje akustičkih zona će se izvršiti u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu podzakonskog akta člana 17. stav 6. ovog zakona.

Rok za usklađivanje poslovanja

Član 42

Pravna lica i preduzetnici koji su do dana stupanja na snagu ovog zakona obavljali poslove merenja buke na osnovu ovlašćenja izdatih u skladu sa važećim propisima dužni su da pribave ovlašćenje za merenje buke u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu propisa iz člana 25. stav 12. ovog zakona.

Prestanak važenja ranijeg zakona i primena važećih propisa

Član 43

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe Zakona o zaštiti od buke u životnoj sredini ("Službeni glasnik RS", br. 36/09 i 88/10).

Propisi koji se donose na osnovu ovog zakona, doneće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa na osnovu ovog zakona primenjivaće se propisi doneti na osnovu Zakona o zaštiti od buke u životnoj sredini.

Stupanje na snagu

Član 44

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".